

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 5.

V Ljubljani, v petek 8. januarja 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 7. januarja.

Pričetkom današnje seje odgovarja poljedelski minister grof Ledebur na interpelacijo poslanca Ghona in tovarišev zaradi mnogih pritožb proti gozdarju L. Schmölzu v Sachsenburgu na Koroškem. Minister pravi, da je naročil c. kr. gozdarskemu ravnateljstvu v Gorici, naj pritožbe natančno preiskuje ter o izidu poroča. Ako so pritožbe opravilene, bode vlada storila svojo dolžnost.

Ljudske šole.

Nato zbornica nadaljuje razpravo o državnem proračunu za ljudske šole. Generalni protigovornik Sokol naglašja, da češki narod zahteva napredno in narodno ljudsko šolo ter samoupravo, ter naštevja slučaje v dokaz samovoljnega postopanja šolskih oblastev proti učiteljem. Govornik trdi, da so šol. nadzorniki preobloženi z uradnimi posli in jim preostaja malo časa za nadzorovanje. Mesto Dunaj je dolžno vzdržavati za češke otroke češke šole, kakor Praga za nemške. V Pragi je za 2173 nemških otrok 58 razredov; na Dunaju pa za trikrat več čeških otrok ni nobene šole. Torej naj mestna občina dunajska skrbi za Komenskega šolo.

Generalni zagovornik dr. Suess naglašja, da so naučnega ministra besede „quieta non movere“ glede ljudske šole zlata vredne, češ, da mora država braniti in varovati svojo pravico do šole. Naučna uprava mora skrbeti za verske potrebe prebivalstva, in sicer naj varuje versko vzgojo mladine, toda zrel mož mora imeti prosto pot naziranja in raziskavanja. Cerkev je boj napovedala ljudskošolskim zakonom, ki so blagoslov za državo (dr. Susteršič: Nesreča za ljudstvo!), pospešujejo ljudsko blagostanje ter širijo splošno omiko, vsled katere se manjša število zločinov (?). Govornik obžaluje šolsko novelo, ki škodi

šol. zakonu, ter pouk šol. mladine po šol. sestrah. Na deželi se dovoljuje preveč olajšav pri šolskem obisku, kakor da bi se kmetu ne trebalo toliko učiti (dr. Susteršič: Multum, non multa!) Govornik graja, da morajo v mnogih krajih učitelji poučevati krščanski nauk. Vsled tega trpi veljava učiteljeva (?), cerkev pa zgublja pravico do verske vzgoje. Konečno govornik z nekakim patosom naglašja, da je v Avstriji malo mož, ki bi bili zmožni za vodstvo; na višja mesta se ne kličejo usposobljene osebe, temveč možje, ki se odlikujejo le po vnanji obliki in salonskem vedenju.

Na to se vrsti več stvarnih popravkov.

Poslanec Spinčič odgovarja vladnemu zastopniku glede Istre; poslanec dr. Susteršič izjavlja, da ni splošne omike imenoval nesrečo za ljudstvo, kajti želi večjo omiko, pa tudi temeljitejšo нравno-versko vzgojo, katere ne pospešuje moderna šola.

Vse postavke zbornice vsprejme, kakor tudi s 123 glasovi proti 101 resolucijo budgetnega odseka: „Vlada se pozivlja, da temeljito pretresa vprašanje o javnosti Komenskega šole na Dunaju.“

Na vrsto pride

finančno ministerstvo.

Oglašanih je devet govornikov. Poslanec Purghart govori proti zvišanju davka od piva ter graja postopanje davčnih uradov pri izterjavanju davkov; krivda je pri okr. glavarstvih.

Poslanec Abrahamovitz se pritožuje, da finančni organi samovoljno postopajo pri davčnih določbah. Davčni uradniki ne smejo misliti le na dohodke države, temveč tudi na koristi davkoplačevalcev. Davčni izterjevalci so večkrat osebe jako dvomljive vrednosti in značajnosti. Ti ljudje pač nimajo nobene razsodnosti. Tako znašajo v Galiciji

letne zamudne obresti 85.000, eksekucijski troški 420.000 gld. V tem oziru treba zakonskih določb proti samovoljnosti finančnih organov.

Po nekaterih pojasnilih posl. Polzhoferja povzame besedo finančni minister Bilinski.

Minister je izjavil, da ga veseli, ko vidi, da opaža prebivalstvo novega duha v postopanju davčnih organov, katerim je naročeno, naj ravno tako varujejo koristi davkoplačevalcev kakor koristi državne zaklada. Minister opozarja na novo imenovane davčne deželne nadzornike v Galiciji, na Češkem in Moravskem, ki nadzorujejo urade in vsprejemajo pritožbe davkoplačevalcev. Glede nameravanega načrta zakona o pobiranju davkov in davčni eksekuciji se vrše še posvetovanja s pravosodnim ministrom, da se spravijo v soglasje davčne eksekucije z določbami civilnih eksekucij. Govornik bode nadalje dal proučevati vprašanje glede monopolovanja vžigalic, opozarja pa na škodo, ki bi se s tem povzročila manjšim tovarnarjem. V tritret ali najkasneje v jednem letu po uveljavljanju novega civilnopravnega reda se presnuje tudi državnokazensko postopanje. Konečno prosi minister zbornico, naj glasuje za proračun.

Na to se je debata zaključila.

Prihodnja seja jutri.

Česa nam je treba?

(Dopis.)

Pred nekaj leti so se med Slovenci, zlasti po mestih in trgih, zelo živahno ustanavljale čitalnice in bralna društva. Gospoda se je združevala v čitalnicah, da je imela primeroma za male novce dovolj časnikov na razpolaganje, da se je včasih zabavala s plesom, morda tudi dramatičnimi predstavami in konceti. Mnoga teh društev so se preživela, bodisi, da jih ni več, ali pa le še životarijo. Tedaj

LISTEK

Brodnik.

(Zgodovinska povest. Angleški spisala Antonija Klitsche de la Grange; prevel Ivan Čestimir.)

Drugi del.

Goti.

II.

V Pamakijevi cerkvi.

Valerija se je mnogo spremenila, odkar je našla v Melaniji dobro mater, v Azeli dobro prijateljico, v Hijeronimu pa plemenitega učitelja, ki jej je vzvišeno govoril o Bogu, katerega doslej ni poznala. Življenje kraj pobožne gospe se jej je nekdanje zdelo dolgočasno; ko pa je prestala bedo in nesrečo, jela trpeti lakoto in prenašati zasramovanje, bila jej je Melanijina hiša jedino mirno zavetišče. Le tu si je mirno odpočila kraj gospe, ki je s svojimi ljubeznivimi pogovori blagodejno uplivala na njeno mehkočutno srce. Sedaj je občudovala Decija, istega mladeniča, katerega je nekoč prezirala; čudila se je njegovemu samozatajevanju in krščanski požrtovalnosti, vsled katere se je podajal v nevarnost in prenašal bedo. Ko je primerjala Melanijino in Azelino krepostno življenje s svojim prejšnjim življenjem,

sramovala se je pred onim, čegar zaničevanja se je bala, o katerem pa je želela, da jo spoštuje.

Valerija bi bila živela mirno in srečno, da je ni vznemirjala odsotnost Marcelova. Istotako je vedno mislila na Milona, o katerem ni mogla zvedeti ničesar. Razven tega jo je vznemirjal tudi strah pred kugo, ki je od dne do dne razsajala huje. Ni se bala za se, bala se je tembolj za svoje dobrotnike in dobrotnice, katere je ljubila s celim svojim deviškim srcem. Kadar se je na večer vrnila domov iz bolnišnice, kjer je stregla bolnikom po vzgledu Azele in Melanije, legla je v posteljo, premišljuje grozne prizore dotičnega dneva. Celo noč ni zatisnila očesa, ampak tresla se je od strahu, ni-li katera njenih prijateljic postala žrtva neusmiljene kuge.

Mrzel znoj jej je oblił telo, in tedaj je pozabila celo na molitve, katerih se je baš kar naučila. Tako je prebila noč. Zjutraj je vstala za rana. Zatajila je svoj duševni nemir in odšla z Melanijo v bolnišnico. Tu je preživela cel dan in neprenehoma stregla bolnikom. Vsi so se čudili patricijske deklici, ki je prezirala vsak trud in se ročno sukala krog okužencev. Sedaj je stopila k umirajočemu bolniku, da mu je omočila suhe ustnice, sedaj je skrbno stregla ravnokar zbolemu.

Nekega dne mej drugimi zatisne oči pobožnej deklici, katero je pokosila smrt v cvetu njenega živ-

ljenja, in veselo izroči Bogu njeno nedolžno dušo. Potem poklekne kraj dekličinega mrtvaškega odra in jej zavida srečo, da je umrla preje, nego je okusila grenkosti tega življenja in spoznala človeške strasti, da je prehodila samo kratko pot, posuto z dišečim cvetjem, in odšla v večno veselje tje, kamor ne segajo nevihte in nezgode tega sveta.

„Blaženi oni, ki umirajo v Gospodu! Blaženi, ki najdejo po krepostnem življenju večni in blag počitek v krilu pravičnega Stvarnika!“ vzklikne Valerija in upre svoj pogled v voščeno dekličino lice.

„Blaženi pa tudi oni, ki se najočejo na zemlji in se po smrti veseli smejejo v nebesih! Blaženi oni, ki jih pogubni valovi svetnih nezdod premetavajo kot slabe ladvice na površini vzburkanega morja, ki pa srečno prijadrajo v večno luko rešenja in zadovoljnosti!“ nadaljuje Melanija, ki je čula dekličin vzklik.

Valerija nežno stisne roko gospej, ki jo povabi, naj jo spremi v Pamakijevo cerkev,* kjer so se oni dan zbrali verniki, da molijo k Vsegamogočnemu, čegar srd je tepel rimsko ljudstvo. Sprevod se je pomikal po samotnih ulicah aventinskega hriba in dospel preko Celija na Skavrov grič. Cerkev je bila priprosta, brez sijaja in kinča; sezidal pa jo je senator Pamakij.

Razžaloščeno srce je polnila s sladkimi občutki.

*) Cerkev posvečena sv. Janezu in Pavlu.

5. h 20 m. n.

je bila doba, ko se je skrbelo v prvi vrsti za izobraževanje, da so si lahko preskrbeli dovolj dušne hrane, na kmeta in delavca se je pa pozabilo. — Društva sama na sebi kmetov in delavcev niso izključevala, preganjala jih je pa iz njih dostikrat previsoka udnina, dostikrat pa tudi preziranje gospode. Saj Slovenec, ki komaj sezuje irhovino in platno, kaj rad pozabi na svoje rojstvo in čez rame pogleduje one, ki so vrstniki njegovih starišev. Seveda: kmet je kmet, tudi če prag čitalnice prestopi, in c. kr. štirikrajcarski tobak ne vonja baš najbolje.

In tako je prišlo, da kmet in delavec od čitalnic nimata skoro nobenih koristi.

Ali pa zato ne potrebujeta izobrazbe? Ali mar nista zmožna izobraževati se? — Priprosti Slovenec rad bere, le treba mu je dati v roke časnike in knjige.

Dostikrat se sliši, da kmet je tem bolji, čim manj se peča s časniki.

Ne verjamem, da tisti, ki kaj tacega trdi, tudi verjame. Najbrž si hoče s tako frazo olajšati premissljevanje: Kako naj bi se kmet izobrazil?

Ni treba se ozirati nazaj in gledati, kako je bilo nekaj, ampak glejmo naprej! Imejmo pred očmi: Kaj pride. In po tem se ravnajmo. Ne bomo slepi! Pred nami so veliki gospodarski in politični boji in kaj boste počeli z nezavednim, topim ljudstvom? Kdo bo zmagal v boji? Pač tisti, ki je bolj izveden in izobražen. Ali naj čakamo socijalnih demokratov, ki bi potegnili delavca in kmeta za seboj?

Kdor hoče voditi ljudstvo, mora stopiti predenj; ljudstvo ne bo iskalo vodnika.

Zato dajte ljudstvu priliko, da se izobrazuje, da napreduje s časom! Tolmačite mu nove ideje in jim kažite njihove koristi, a tudi škodljivost! Učite ljudstvo, budite njegovo samozavest, da spozna svojo moč, bodrite njegov razum za umno gospodarstvo itd.

To dosežete najlažje v bralnih društvih!

V vsaki fari naj se ustanovi bralno društvo, kjer naj se ob nedeljah shajajo ukaželjni možje in mladeniči!

Duhovni in učitelji imajo tukaj lepo in široko, toda še neobdelano polje, kjer se dá mnogo, mnogo doseči. Naj se nihče ne izgovarja, da ni mogoče ustanoviti bralnega društva. To je lahko in povsod mogoče! Ljudje, ki znajo brati, so tu, in to je glavna reč; drugo pride samo ob sebi. V vsaki fari se dobi kaka pripravnica soba, tja naj se postavijo stoli in mize; nekaj časnikov dasta brezplačno duhovnik in učitelj, drugo se pa naroči. Morda se dobi še domino, tombolo itd. Pred vsem ne glejte na luksuz, ampak na praktičnost. Udnina bodi majhna, kolikor se potrebuje za stanarino in časnike.

Potem pa Vi, duhovniki in učitelji, pojdite med ljudstvo in skrbite, da se bo ljudstvo učilo in zabavalo. V bralnih društvih se najlažje razširjajo koristne ideje. Najpreje pridobite društvenike za kako

Dejal bi, da vzdihni potrutih trpinov v njej mnogo lažje prihajajo do prestola Onega, ki more ozdraviti vsako rano, utešiti vsako solzo, ki se ne odvrča od potrtega in ponižnega srca, ki se k Njemu zateče.

Krščanske cerkve so bile sezidane kot paganske dvorane, kjer so navadno razpravljali o javnih zadevah; odtod tudi njihovo ime — bazilika, t. j. posvetovalnica. Ločene od drugih zgradb, oddaljene od mestnega šuma, so bile rimske cerkve na osamljenih krajih kaj pripravne za molitev in pobožna premišljevanja.

Glavni oltar je stal koncem ladije. Bil je to mramornat stol na štirih nogah, nad njim pa se je vpenjalo pozlačeno nebo.

Cerkovniki so odkazovali vernikom mesto in so se pripravljali, da dado z zvoncec znamenje, da se pričinja služba božja. Ta hip vstopiti Melanija in Valerija v svetišče.

Valerija poklekne kraj nekega stebra, sklene roki, upre svoj mili pogled na veliki oltar in moli za Marcela in svoje dobrotnike. Melanija poklekne kraj nje, skloni glavo in se zatopi v gorečo molitev.

Ko tako moliti, ide mimo Valerije cerkovnik z nekim spremljevalcem, ki vzklikne začudenja, ko ugleda Valerijo, omahne in se upre na steber, da ne pade. Ubogi Milon! Meni, da sanja. Le-to blede dekle v belem oblačilu se mu zdi senca njegove nekdanje gospodinje.

(Dalje sledi.)

idejo in ti jih bodo že sami, ne da bi jih bilo treba še vspodbujati, razširjati po vaseh. Pripovedujte ljudstvu o koristih posojilnic, gospodarskih zadrug, o koristi umnega kmetijstva in živinoreje. govorite o pomenu volitev in seznanjajte ga s koristnimi iznajdbami! O, pač lepo široko polje, kjer najde svoje mesto vsak, ki hoče žrtvovati nekoliko uric za prosveto kmeta in delavca.

Ne pozabite tudi petja! Tuljenje in „plozanje“ naj utihne po naših vaseh in lepa slovenska pesem, ki ogreva srce in blaži duha, naj se razlega!

Ako je kdo prepričan o potrebi in koristi bralnih društev, mu rečem:

Pojdi in ustanovi — bralno društvo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. januarija.

Celjsko vprašanje, ki je vled „zmage“ nemških zagrizencev prišlo zopet na površje, daje povod malone vsem listom k manjšim ali večjim opazkam. „Politik“ se peča mej drugim z vprašanjem: „Kaj sedaj?“ in odgovarja nato skoro ravno tako, kakor smo mi v svojem včerajšnjem članku. Akoravno namreč vlada nima na razpolago določene svote naravnost za slovenske vsporednice na celjski gimnaziji, ima vendar še odprto pot, da si preskrbi potrebne svote. Skupna dovoljena svota za srednje šole znaša 4.571.660 gl. To svoto vlada prav lahko porabi nekako drugače, kakor je označeno v proračunu, le da je porabljeno vse samo za srednje šole. Pa tudi, ko bi tu ne šlo, najde vlada lahko drugo pot, da jej ni treba razpustiti obstoječih slovenskih vsporednic. Državni zbor je dovolil pod naslovom interkalarij pavšalne zneske, izmej katerih znaša oni za „gimnazije“ 119.494 gl., poleg tega pa se nahaja svota 1048 gl., s katero je možno „izravnati“ katerokoli svoto. Tukaj ima torej vlada dovolj sredstev na razpolago in „zmaga“ nemških zagrizencev Slovencev v tem oziru ne bo prav nič škodila.

Budgetni odsek. Vkljub dolgotrajni včerajšnji seji se je sešel v posvet pododsek budgetnega odseka. Na dnevnem redu je bila razprava o vladni predlogi glede preosnove kongrue. O posvetovanju samem nimamo natančnejših poročil, le to se zatrjuje, da je trajalo posvetovanje dalje časa in so se najbrže rešila načelna vprašanja.

Kvotno vprašanje. Ogerska opozicija je iznašla v zadnjem času za rešitev tega vprašanja jako zvit načrt. Ta hoče odloka krone. Neki dnevnik piše o tej zadevi nekako nastopno: V roki opozicije, ki bi pa morala razviti izvanredno agitacijo, je mogoče vničiti s parlamentarično obstrukcijo ves načrt barona Banffyja. Pogodba bi s tem prav nič ne trpela, akoravno bi se parlamenta ne zjedini, ker je v smislu zakona treba odločitve vladarjeve. Po zakonu pa more kralj odločiti le na podlagi predloženih podatkov. Ogerski podatki so razvidni iz nuncijske ogerske kvotne deputacije, v katerih se zavračajo zahteve avstrijske kvotne deputacije. Tu pa opozicija upa, da bo kralj odločeval v smislu predlogov ogerske kvotne deputacije. Ko bi se pa to ne zgodilo, ko bi določil vladar zmerno povišanje ogerske kvote, bi to povišanje še vsekako ne bilo tako visoko, kakoršno bi bilo skleniti po želji barona Banffyja, kajti vladar določuje kvoto le za jedno leto, Banffy bi jo pa določil za celo desetletje. Ako bi toraj določil vladar kvoto, kakor jo predlaga avstrijska kvotna deputacija, bi se v 12 mesecih natančno uvidele slabe posledice za Oggersko, in takoj drugo leto bi se vsprejela dosežanja ogerske kvote. — Tako modruje opozicija, ki je sovražna Banffyju, še bolj pa tostranski polovici.

S Kreti je došlo minule dni zopet neveselo poročilo. Listi namreč objavljajo, da so Muhamedovi napadli dne 5. t. m. na raznih mestih blizu Kaneje krščanske prebivalce. Ubit je bil jeden, več pa ranjenih. Umevno je, da je ta čin v obilni meri razburil krščansko prebivalstvo v Kaneji in okolici in popolno upravičena je bojazen, da se preje ali sleje zopet ponové krvavi nemiri. Govori se in je tudi dokaj verjetno, da imajo taki napadi vse druge namene, kakor samo vznemirjati krščansko prebivalstvo in mu škoditi na zdravju in imetju. Turčini hočejo vprizoriti zopet upor po vzgledu lanskega leta in potem tožiti kristijane, da ne marajo miru. Turška vlada, katero moslemini kaj lahko preslepé, bi seveda takoj verjela takim govoricam in naravna, kakor tudi navadna posledica bi bila, da bi se popolno ustavila že itak počasno se izvršujoča preosnova na Kreti. Kristijani bi trpeli torej dvojno

škodo brez nade na boljše bodočnost. Tu je treba poslanikom evropskih velevlavstij poseči energično vmes ter za vselej preprečiti nečloveško počenje.

Najnovejše gibanje na Irskem proizvaja Angležem kolikor toliko preglavice, akoravno so si v svesti premoči. Pred vsem se pa vodje boje, da bi svet izvedel vse krivice, ki se dogajajo. Irceem vsled oholosti in sebičnosti Angležev. Vsled tega skušajo dokazati, da Ircei samo pretiravajo, ako pravijo, da plačujejo preveč davka v državno blagajno. Najbolj značilen je dokaz, ki ga je podal minule dni lord Jersey na oksfordski žitni borzi. Rekel je ta junak, da je Irška plačala leta 1893 2 $\frac{3}{4}$ milijona funtov šterlingov davka, a zato pa dobila v istem letu 3 $\frac{3}{4}$ milijona za svoje potrebe iz državne blagajne. Konečno pa je očital Irceem, da je predrzna njih zahteva gledé prinosa k skupnim dohodkom v višini le jedne dvajsetine, ker pripada skoro šesti del vseh članov parlamenta samo Irceem. Ako bi se torej znižala irska davčna svota, moralo bi se tudi znižati število njih mandatov. — Ti dokazi so pa popolnoma jalovi. Ako je morda plačala državna blagajna leta 1893 svoto 3 $\frac{3}{4}$ milijona za irske potrebe, je bilo to morda dolgo vrsto let samo jedenkrat, in še takrat morda komaj del tega, kar se je potrebovalo. Sicer pa sme vendar Irška za svoje potrebe zahtevati vsakoletne podpore, sicer bi jej ne bilo treba plačevati ogromne svote. Kar se pa tiče „skoro šestega dela“ irskih mandatov, smejo biti angleški sebičnejši popolne mirni, kajti dokler Ircei nimajo večine v državnem zastopu, se jim itak ni treba bati in se jim v tem oziru se tudi nikdar ni zgodila še nikaka krivica.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. januarija.

(Shod zaupnih mož katoliško-narodne stranke) se v smislu sklepa osrednjega volilnega odbora kat. narodne stranke vrši v četrtek, dne 21. januarija t. l. — Zaupniki dobé za ta shod pismena, na njih imena glaseča se vabila. — Na dnevnem redu je razgovor o postopanju katol. narodne stranke pri bližnjih državnoborskih volitvah. Vse druge podrobnosti glede shoda se naznanijo pozneje.

(Koncert „Glasbene Matice“) v Narodnem domu je bil včeraj zadostno obiskan. Vspored se je točno izvrševal. Pevski zbor, kakor posamezni solisti so pokazali, da tudi pod novim vodstvom „Gl. Matica“ neče zaostajati, marveč da resno trudi se izvrševati svoj namen, namreč gojiti umetno petje. Natančnejšo oceno posameznih točk vsprejeda prepuščamo strokovnjakom.

(Socijalno-demokratsko gibanje v Trziču.) Z ozirom na naš članek objavljen z gorenjim naslovom, smo dobili od odbora slov. bralnega društva v Trziču nastopni popravek: Ni res, da se je komu le posrečilo priti v odbor, ker volitev se je vršila javno in bila pravilna, brez kakih agitacij. — Ni res, da se zdaj dela nato, da bi vtihotapili socijalističnega duha v društvo. Ni res, da bi bil kdo v jedni zadnjih sej bralnega društva stavil predlog, da se izključita „Slovenec“ in „Glasnik“. Marveč je res, da se je v seji 27. sept. 1896 „Glasnik“ vsprejel soglasno, ker ga jeden članov daje brezplačno. Tudi ni res, da bi „Delavca“ ne smelo manjkati, ker ga še nihče predlagal ni. Za odbor: Fr. Ahačič, predsednik, Jos. Ster, tajnik.

(Doktorjem medicine) je bil 19. dec. na dunajskem vseučilišču promoviran g. Otmar K r a j e c.

(Z Bleda) 7. januarija. Nocojšnjo noč je pričelo naše jezero zmrzovati. Ker je padlo nocojšnega le toliko, da je komaj pobeljena zemlja, videti je danes v jutro tudi jezero pobeljeno. — V l. 1896 je bilo v grajski župniji na Bledu rojenih 98, umrlo jih je 65, oklcanih je bilo 28 parov, poročenih 16 parov. — Od 27. oktobra do 19. decembra ni na Bledu nihče umrl, torej 53 dni ni bilo nobenega mrliča.

(Šolo zaprli) so na ljubljanskem Barju za kratko dobo zaradi vratnice mej šolskimi otroci.

(Službo poštnega odpravitelja) v Godoviču je dobil župan in posestnik Franc Kankel.

(Pozabljen, a za katehete važen odlok.) Visoko finančno ministerstvo je z dne 24. febr. 1894, št. 900, določilo gledé kolekovanja pobotnic katehetov, glasečih se na odškodnino poti, tako-le: „Pobotnice veroučiteljev, glasečih se na njim na podlagi § 3. postave z dne 17. junija 1888, drž. zak. št. 99, pripadajočo potno odškodnino, so po tarifnem členu 48e, pristojbinske ali davščine postave

z dne 9. februarija 1850 brez izjeme, tedaj sploh kolekovanja proste." (Beri: Dannerbauer: Geschäftsbuch, str. 1084.

(Darovi.) Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: G. dr. Fr. Ušeničnik, spiritual v Alojznici, 3 gld. — G. Oroslov Dolenc, posestnik in trgovec v Ljubljani, 5 gld. — G. Fr. Tavčar, kurat pri sv. Joštu 2 gld. — Za pogorelece v Hrenovicah: C. g. prof. Anton Zupančič 5 gld.; č. gosp. vpok. župnik Ant. Čibašek v Ljubljani 5 gl. — C. gosp. Anton Jamnik, župnik v Sorici, 3 gld. — Za Salezijance: G. Fr. Tavčar, kurat pri sv. Joštu, 2 gl. — Bog povrni stotero!

(Monsign. Jeranova dijaška miza.) Za mesec december l. l. je bilo treba plačati v ljudski kuhinji za hrano 176 gld. 62 kr., za stanovanje 32 gld. 50 kr., za hrano po zasebnih stanovanjih 37 gld. 25 kr., za manjše šolske potrebe 7 gld. 59 kr., skupaj torej 253 gld. 96 kr. — Ta mesec je bilo nekoliko manj stroškov zaradi božičnih počitnic, vendar so stroški primeroma visoki, ker smo v minulem mesecu dobili le malo podpore. — Zeleč vsem blagim dobrotnikom srečno novo leto, priporočam tudi v tem letu blagim dobrotnikom Jeranovo dijaško mizo v dobrohotno podporo. Usmiljenje do ubogih ne bo nikdar pozabljeno.

V Ljubljani, 8. januarja 1897.

A. Kalan.

(Zahvala.) Uljudno podpisano šolsko voditeljstvo si dovoljuje tem potom v svojem in v imenu svojih revnih učenk izreči najsrčnejšo zahvalo vsem preblagim dobrotnikom, ki so pripomogli, da se je priredila božična veselica, pri kateri je bilo obdarovanih 130 učenk. Bog povrni! — Šolsko voditeljstvo v Repnjah, dne 3. prosinca 1897.

(Zdravje v Ljubljani) od 27. dec. 1896 do 1. jan. 1897. Novorojenih 17, mrtvorojen 1, vmrlh 15; med njimi za škrlatico 1, vratico (davico) 2, jetiko 4, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 7; med njimi 5 tujcev in 6 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za oslovskim (dušljivim) kašljem 2, vratico 3.

(Samomor.) Dne 3. t. m. so našli v gozdiču pri Zgornjem Bitnju pod Kranjem na hrastu obešenega 63-letnega gostača Jožefa Vidmarja.

(Osebnost.) Pravosodni minister je premestil okrajnega sodnika v Slov. Gradcu, dr. A. Globočnika, v Konjice; nadalje imenoval Karola Winklerja, namestnikom državnega pravika v Volšpergu, Ferd. pl. Sokoll, dosedaj v Celju, sodnim pristavom v Slov. Gradcu, konečno pristava pri okr. sodišču v Beljaku, dr. E. Moritscha, namestnikom državnega pravika v Celovcu.

(Iz Kapele) 6. jan.: Bralno društvo v Kapeli pri Radgoni imelo je dne 3. jan. t. l. po večernicah svoj redni občni zbor, kateri je bil še precej dobro obiskan. Po kratkem, a jednatem pozdravu č. gosp. podpredsednika, odobril se je točno sestavljeni račun za lansko leto. Naše bralno društvo imelo je namreč v preteklem letu obilno izdatkov, ker si je oskrbelo svoj lastni dom; pa hvala Bogu in blagim podpornikom, tudi dohodki so bili lepi in tako nam je še nekaj goldinarjev v blagajni za tekoče leto ostalo. Posebno hvalo pa smo dolžni: slav. posojilnici v Gor. Radgoni za 10 gld.; č. g. Fr. Bratkovič 5 gld.; č. g. Fr. Moravec 2 gld.; dva neimenovana po 2 gld. Dalje smo dobivali od „neznanih domoljubov“ po 6 iztisov „Slov. Gosp.“ in 6 iztisov „Domovine“. Naš, za vse dobro vneti č. gosp. župnik D. Meško pa so društvu redno pošiljali liste: „Slovenca“, „Mir“ in „Südst. Post.“; gosp. prof. Josip Zitek pa so nam plačali 1 iztis „Mira“. Vsem tem dobrotnikom izrekamo tem potom javno zahvalo in se njim tudi še v nadaljno podporo priporočamo. Ker se je naš prejšnji predsednik g. J. B. lansko leto kaj malomarno brigal za razvitek tega vseskozi potrebnega in koristnega društva in se niti občnega zbora ni udeležil, voliti nam je bilo novega predsednika. Izvoljen je bil najpred mlad in navdušen buditelj naroda g. Jak. Zemljč; ker pa ta na noben način izvolitve ni hotel prevzeti, povdárja, da to mesto pripada kateremu izmed starejših, bolj izkušenih mož, voljen je bil na to g. Leop. Puhar, kmet v Žernovi predsednikom; č. g. kaplan Jernej Frangež podpredsednikom in blagajnikom; g. učitelj

Ant. Vogrinec tajnikom; g. učitelj Jos. Koklj knjžničarjem; g. Jos. Veberič, župan v Boračovi in g. Jak. Zemljč, veleposestnikov sin v Radincih, odbornikom. — Z nekako nezaupnostjo vložili smo pred šestimi leti temelj temu društvu, pa hvala Bogu, napredujemo vedno leto za letom in, kar nas posebno veseli, je to, da se ravno mladina — uprihodnosti — najbolje zanima za razvoj tega društva. Tako si torej hočemo tu na meji z božjo pomočjo sezidati močno trdnjavo, ob katero se bodejo potem razbijali valovi oholih nasprotnikov, držeč se vedno gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

(Iz Buzeta) dne 7. jan. V našo okolico smo dobili nepovabljenega gosta bolezni tifus. Pojavil se je pri neke 17 letni hčeri imovitega kmeta. Vendar nam Bog še nekako prizanaša, da se bolezni ne širi naprej. Bolnica je na drugi strani vode in če bi bolezen začela se tam razširati! Duhovnik ne bi mogel s svetotajstvi preko vode in bolnik, ki bi imel do farne cerkve le 5, 6 streljajev zračne črte, bi moral brez nebeške tolažbe zdihtniti svojo dušo. Nebo se zopet kremži in če le malo začne padati, smo zopet sredi jezera, na katerem pa ne vozijo parobrodov. Ljudje na drugi strani vode morajo nositi krstit, pokopavat v druge fare, do katerih imajo po 2 uri, a tudi 2½, med tem, ko bi imeli v Buzet ¼ ure. Duhovnik je zaprečen v svoji službi, siromašni ljudje ne morejo niti v največji sili zadobiti zveličavne pomoči, a vendar je zastoj vse tarnanje: Bolje ceste ne dobimo. Most, kateri je napravljen čez reko Mirno, je nepotreben; prejšnja struga se je zasula in voda teče po novi, katero niso napravili ljudje, ampak voda sama. Mlinarji imajo veliko škodo, popustiti so morali svoja bivališča ter si poiskati druga v varnejem zavetju. Čez novo strugo je le začasno napravljena brv. Pravim začasno, e, če pride le malo vode še, kdo jo bode držal, da je ne odnese voda? Upamo, da se bode kdo višjih premaknil ter saj sedaj pol „očesa vrgel“ na žalostne, neznosne razmere v naši okolici. Kako pa kaj v Buzetu? Jezili so se zopet neizprosni Italjani. Zakaj? Zato, ker je „organist slabo potegnil registre na orgljah!“ — Med prazniki pela se je Boegnerjeva maša za moški zbor, dvakrat je deca pela svojo novo mašo, offertorij je bil Wratni: „Laetentur coeli“ v hrvatskem prevodu, pri blagoslovu popoldne pa je pel mešani zbor Rotov Tantumergo. Združeni zbor šteje 17 pevcev. Ker se je veliko vežbalo pred prazniki, je bilo čisto opravičeno, ako smo pričakovali točnega petja. Naše nade so se vresničile. Posebno točno je bilo na dan božiča in sv. treh kraljev. A, evo vam Buzečanov, ki so se jezili, da jih Ščavi preganjajo iz cerkve! Priznamo, da glasoviti, posebno v Gorici poznati „Laetentur coeli“, ne pripada med Ceciljansko petje, vendar mislimo, da ta pesen ni razžalila tenkih ušes naših „pobožnih Buzečanov“. A zakaj se poje v hrvatskem prevodu, in ne v taljanskem? No, mislimo, če med pevci ni Italjana, v natlačeni cerkvi med verniki le 7, reci: sedem Buzečanov (nekako zastopniki mesta s 500 prebivalci) mislimo, da je preveč krivde, ako dolžijo Ščave, da jih tirajo iz cerkve. Ni jutraj, ni ob 9. uri, ni ob 10½, pri sv. mašah ni Buzečanov, izvan 3, 4 starih mamk. To opažamo vže dalj časa. Na zadnji dan leta je bila taljanska pridiga, toda, kaj bi bilo, če bi šli vsi okoličani iz cerkve? Radovedni smo, kaka rebra bi nam kazale cerkvene klopi. Za cerkve niso marali in ne marajo, vzrok pa so našli še le letos med prazniki: Boje se Ščavov, ki jih tirajo iz cerkve! Javljam ob enem, da so poslali Buzečani na sv. Stefana dan okrožnico, v kateri se vsi meščani pozivljejo, da ne gredo več v cerkev k službi božji. Za odškodnino pak naj se raje zabavajo in prisostvujejo koncertom, katere priredi buzetska banda na sv. Stefana dan popoldne. In tako je bilo! — Ob štirih popoldne pred cerkvijo koncert in pozneje ples. Letos okoličanov ni bilo na ples, a vendar, glej čudo, nekateri Buzečani so prišli z okrvavelimi glavami domu. Kraljestvo, deljeno samo proti sebi, ne more obstati! Prepirajo in tolčejo se med seboj in pobijajo, če bi se pa šlo proti Ščavom, no, tedaj bi se še vendar združili in enoglasno bi vpili: „Vao s Scavi!“ Dobri smo jim le takrat, ko bi trebalo dati denarja, da si kupijo svojo polento.

(Zara intangibile.) V Zadru so lahoni s pomočjo Srbov zmagali pri zadnjih občinskih volitvah. Na starega leta večer so talijanaši priredili veliko bakljado, da proslave svojo zmago, ter kričali: „Viva Zara italiana, Zara intangibile!“ Zaderski lahoni prisposodbljajo Zader nasproti Dalmaciji z Rimom nasproti Italiji. Kakor pa katoliški svet trdi in naglašja, da Roma ni intangibile, tako hrvatski rod trdi, da Zader ni intangibile, kakor so pokazale zadnje volitve. „N. List“ tudi poroča, da so lahonski izgredi proti Hrvatom v Zadru na dnevnem redu, a redarjev navadno ni videti.

(Med židi.) Dva žida sta govorila o izvira svojega bogastva. „Nikoli ne bom pozabil,“ rekel je prvi milijonar, „ko sem našel na cesti naprsno iglo s krasnim demantom, to sem prodal in s tem sem začel! Dobil sem zanjo 100 gld., potem sem jel posojevati; da bi imel srečo, daroval sem 1 gld. za reveže. Sreča mi je bila mila in od takrat dam vedno revežem 1 gld., kakor hitro si pridobim nov milijon.“

(Ognil se je.) „Stari Krok, posodi mi 10 gl.“ „Mi je prav žal, toda nimam ničesar pri sebi!“ — „Pa doma?“ — „So vsi zdravi, dober tek!“

Društva.

(Katoliško društvo za delavke v Ljubljani) je napravilo na dan sv. treh kraljev prelepo božičnico. S čudom smo poslušali krasno petje. S petjem so se vrstile deklamacije z isto izbrano točnostjo in lepoto. Na zadnje so predstavljale društvenice igrokaz „Glas vesti“, ki ga je spisal društvenica J. S. Igra je izmed tistih, ki vzbujajo pol smehú, pol jokú. Tu so resni, bede polni prizori trpljenja v nedolžnosti in kesanju v krivici; a brbljava, no poštena „potovka“ in nepošteni, no v svojem „genru“ smeh vzbujajoči ciganki se mešajo vmes, da ni preveč solza, in nazadnje smo vsi veseli. Igra je pisana s plemenitim čustvom in prešinjena s pravim krščanskim duhom, ki ne da duška obupu, ampak še toliko trpljenje pobraži pod ozirom na boljše in srečnejše življenje za — grobom. Sobana je bila natlačeno polna. Društvenice sta počastila tudi milostni g. stolni prošt dr. Klofutar in g. dekan kanonik Flis. Videli smo tudi več drugih častitih gostov. Vsa hvala gre neutrudnemu pevovodji g. Belarju, ki tako požrtvovalno deluje za društvo. A vse hvale vredne so tudi marljive društvenice. Po težkem dnevnem trudu z veseljem darujejo še večerne ure, da se vadijo v lepem, srce blažilnem petju, v prednašanji, in da skrbje tudi za pošteno veselje. Zato želimo društvu vsega božjega blagoslova, da bi se lepo in srečno razcvetalo od dne do dne v veselje in srečo društvencam, in da bi jim dajalo obilega zadostila za „zabave“, ki jim jih ne pripušča — pošteno srce!

(Veselica katoliškega društva za mladeniče) v Ljubljani na sv. treh kraljev dan je zopet pokazala, koliko simpatij uživajo mej občinstvom veselice, prirejene od raznih katol. društev ljubljanskih. Vsa prostorna dvorana rokodelskega doma je bila do zadnjega kotička napolnjena. Vse točke vsporeda so se izvajale jako povoljno, pevci in tamburaši so želi splošno pohvalo, zlasti pri tamburanji, katero je bilo uprav izborna, ni hotlo biti ploskanja konca. Tamburaškemu klubu „Zvezda“ in njegovemu g. voditelju moramo na tem vspehu srčno čestitati. Veleč. g. dr. Debevec je v svojem duhovitem in s krepkim in zdravim humorjem osoljenem govoru primerjal katoliško društvo za mladeniče betlehemskemu hlevu. Nazadnje se je predstavljala veseloigra „Čevljar“. Največ smehu je obujal mej občinstvom čevljar Blaže, pozneje Dobrolas imenovan, kateri je s svojo jako vspelo komiko prav dobro pogodil svojo ulogo; pohvalno omenjamo tudi dr. Lopnika in zidarja Opeko, čegar mimika pri simuliranji zastrupljenega je bila izredno dovršena. In če omenimo h koncu še srečolova, ki je marsikomu naklonil krasnih dobitkov, smo omenili vse. Društvu pa želimo, da bi nas še večkrat razveseljevalo s svojimi veselici. Občinstvu je treba zdrave zabave zlasti v današnjih dneh, ko naša moderna gledališča že zdavna več ne vrše svoje naloge.

(Vabilo k javnemu društvu v nemurshodu), katerega priredi slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani v nedeljo, dne 10. januarja 1897, ob 4. uri popoldne v prostorih gostilne gospoda Ferlinca v Ljubljani. — Vspored: 1. Krščanski socializem in socialna demokracija. 2. Raznoterosti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

(Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani) je imelo svoj letni občni zbor dne 28. grudnia l. l. v klubovi sobi „Narodnega doma“ ob 6. uri zvečer. Navzočih je bilo do 50 članov - učiteljev. Predsednik c. kr. okrajni šolski nadzornik gospod Andrej Zumer otvori zboro-

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

vanje, pozdravi navzoče in izrazi svoje posebno veselje, da se je letos toliko tovarišev udeležilo obnega zbora, znamenje, da lepa in blaga misel našega društva prehaja v kri in meso vsega našega učiteljstva. Naj tudi še v naprej vsakdo skuša v svojem krogu pridobiti nam letnih članov in blagih dobrotnikov, in če nam bodo tudi razni zastopi priskočili v pomoč — česar se za gotovo nadajamo — potem smemo kmalu pod svojo streho. V to nam pomozi Bog! — Tajnik J. Režek poroča o delovanju odbora in korakih, ki jih je odbor storil in nam jih je še storiti, da dosežemo prej blagi namen društva. Naštevava razne dobrotnike, ki so priskočili društvu v pomoč, in se spominja blagega pokojnika nadoskrbnika gospoda Fr. Pevica, ki se je društva še ob svoji zadnji uri spomnil z volilom 100 gld. Blag mu med nami spomin in dal dobri Bog društvu še mnogo takih blagih dobrotnikov! Vsem podpornikom in dobrotnikom izreče zbor svojo zahvalo. Iz poročila blagajnika gospoda J. Dimnika posnamemo, da se je društveno premoženje pomnožilo za okroglih 2000 kron in iznaša sedaj nad 4000 kron. — Pri „razgovoru o konviktu“ poroča tajnik, kako si misli odbor vredbo konvikta in bi nam bilo mogoče, v kratkem to misel uresničiti. Zato predlaga: 1. Odbor se obrni čim prej do velesl. občinskega zastopa deželnega stolnega mesta Ljubljane s prošnjo za brezplačni prostor, oziroma znižano ceno tega prostora, ki naj bi meril vsaj 12 arov. 2. Preskrbi kakšnega izvedenca inženjerja za izdelanje načrta in troškovnika cele stavbe. 3. Stopi v dogovor s katero hranilnico zaradi dobave posojila. 4. Ako se odboru vse to posreči pred letom dni, skliči izvanredni občni zbor v poročilo in odobrenje. — Konečno se je stavilo še več nasvetov, kako pomnožiti društvu letne dohodke, kar se je pa odboru prepustilo v rešitev. — V odbor so bili izvoljeni: predsednik Andrej Zumer; prvi podpredsednik Fr. Gabršek, drugi podpredsednik J. Cepuder, tajnik J. Režek, blagajnik J. Dimnik, in odborniki: Fr. Črna-goj, J. Furlan, E. Gangl in J. Likar.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca decembra l. 1896 uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 571 strank 189 258 gld. 65 kr., 551 strank pa uzdignilo 225 635 gld. 61 kr. — V zadnjem četrtletju 1896 dovolilo se je 209 prosilec posojil na zemljišča v znesku 174.220 gld.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) [Dalje.] Če bi se zahtevalo tudi dokazilo teoretiške sposobnosti, dosegli bi teoretiško in praktično izšolano osobe in težko bi se dogajali taki slučajji, kakor zgoraj omenjeni. Ker imajo v zadnjem času ne samo mesta ampak tudi vasi vodovode in se mnoge vasi prizadevajo pridobiti si jih, se jako potrebuje teoretiško in praktično izšolanih polagalec cevij. Taki bi se vzgajali v stavbenih in strojnih šolah, omenjenih v zgoraj navedenem ministerskem ukazu, če bi se uvedel v njih obvezni strokovni pouk. Odsek toraj predlaga: Častita zbornica blagovoli v zgorajnjem smislu izreči svoje mnenje na c. kr. trgovsko ministerstvo. — Predlog se sprejme.

VI. Podpredsednik Anton Klein poroča o zborničnem proračunu za l. 1897. Potrebščina znaša ne glede na 25 odst. blagajnično zalogo, 9103 gld. in se je proti oni za l. 1896 proračunjeni vsoti 8946 gld. za 157 gld. zvišala. Potrebščina se je morala zategadelj zvišati, ker se je moral vsled že poprej sklenjenih sklepov donesek za obrtni pouk od 1900 gld. zvišati na 2200 gld., ker se je moralo pisarniško osobje pomnožiti radi dela pri vodstvu obrtnega katastra in bodo radi slednjega tudi pisarniške potrebščine in tiskovni troški večji. V pokritje potrebščine v znesku 9103 gld. in 25 odst. blagajnične zaloge v znesku 2275 gld., katera se deloma pokrije iz blagajničnega ostanka, katerega je pričakovati, je treba 3 odst. naklade, ki bi 10.578 gld. 75 kr. znašala. Odsek pravlaga zategadelj: 1. Zbornica potrdi ta stroškovni proračun. 2. V pokritje potrebščine za l. 1897 naj se pobira 3 odst. naklada od pridobitine in dohodnine z izvanredno doklado vred onih trgovcev in obrtnikov, ki imajo pravico v zbornico voliti, dalje 3 odst. na-

klada od dohodnine z izvanredno doklado vred onih rudarjev, ki imajo pravico v zbornico voliti. 3. Proračun je potom c. kr. deželne vlade predložiti Nj. ekse. gospodu trgovskemu ministru v odobritev. — Predlogi se sprejmo.

VII. Zbornični svetnik Avgust Skaberne poroča, da je c. kr. deželna vlada v zmislu § 5 ministerskega ukaza z dne 2. novembra 1895, drž. zak. št. 181, v poročilo poslala prošnjo Eduvarda Schmarde, imetnika koncesijonovanega potovalnega zavoda v Ljubljani. Obrtna opravila, na katera se more raztezati potovalnih zavodov obrat, so po gornjem ministerskem ukazu te le:

a) izdajanje voznic (voznih listov) domačih in inozemskih železnic kakor so: voznice za navadne voznje, za voznje tje in nazaj, za potovanje v okrogu i. t. d.;

b) izdajanje izkaznic za mesta v spalnih vozovih po železnicah;

c) izdajanje voznic kajutnic (kajutnih listov) za domače in inozemske pomorske in za notranje vodovje namenjene parnoplovstvene podjetbe v vsa pristanišča in vse notranje kraje z omejitom podanim v § 3.

d) napravljanje družabnih potovanj, zabavnih vlakov in zabavnih voženj;

e) odpravljanje potnega prateža (prtljage) in ekspresnega blaga (§ 30, oziroma § 39 obratnega pravilnika za železnice kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, razglašena z ukazom trgovskega ministra in ministra za pravosodje z dne 10. dec. 1892 l. [drž. zak. št. 207]);

f) izdajanje nakaznic na hotela;

g) posredovanje zavarovanja proti nezgodam ob potovanju pri domačih, za sklepanje takih zavarovalnih poslov vpravičenih, ali pa pri inozemskih, k poslovanju po domačih deželah pripuščenih podjetbah. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 8. januarija. Pogreb včeraj umrlega sekcijskega načelnika barona Papaya se vrši jutri popoldne ob 2. uri. Udeleži se ga mej drugimi tudi ogerski ministerski predsednik s svojimi tovariši.

Belgrad, 8. januarija. Povodom božičnih praznikov je nameraval imeti nepotrjeni uskiški metropolit Ambrozij v cerkvi navaden nagovor, toda Srbi so mu to zabranili in vojaštvu se je moral zahvaliti, da je ubežal. Razburjeno ljudstvo je kričalo za njim ter mu pretilo s kamenjem.

Neapol, 8. januarija. Včeraj popoldne se je podrla kapela v vojaški bolnišnici. Pod razvalinami so našli dva desetnika in nekaj prostakov ubitih ter več oseb ranjenih.

Pariz, 8. januarija. Svota indirektnih drž. dohodkov v letu 1896 presega proračun za 4¼, dohodke v l. 1895 pa za 40¾ milijonov frankov.

Pariz, 8. januarija. Škof mesta Sees je umrl včeraj popoldne.

Pariz, 8. januarija. Tridesetletni mersarski pomočnik Brin je zasadił dopisniku „Gazetta di Venezia“, grofu Maltignolli, nož v levo lice ter mu tudi oko nevarno ranil. Zločinec je že pod ključem, ne vé se pa, je-li slaboumen ali anarhist.

Madrid, 8. januarija. Osebni vlak severne železnice je skočil s tira pri Medini. Jedna oseba je ubita in več težko ranjenih.

Bombay, 8. januarija. Glasom uradnih poročil je dosedaj zbolelo za kugo 2850, umrlo pa 2028 oseb.

Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušenega učinka je

železnato vino lekarnja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta) priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic gld. 4.50. (122 50—44) 2

Umrli so:

5. januarija. Karol Bič, godbenikov sin, 1¾ leta, Radcekega cesta 1, laryngitis crouposa. — Ana Likar, nadučiteljica hči, 7¼ leta, Karolinska zemlja 9, davica. — Marija Zadnikar, pasarja hči, 15 mesecev, Sv. Petra nasip 65, božjast.

6. januarija. Frederik Berčič, pomožnega uradnika sin, 3¼ meseca, Gospodske ulice 3, pemplagus malignus. — Jurij Bray, umirovljeni železniški uradnik, 82 let, Poljanska cesta 29, marasmus. — Ivan Pukelstein, posestnikov sin, 21 let, Sv. Petra cesta 48, oedema cerebri.

7. januarija. Neža Simončič, bivša kuharica, 80 let, Rožne ulice 7, ostarelost.

V deželni bolnišnici:

1. januarija. Ivan Pucelj, delavca sin, 5 let, nephritis.

3. januarija. Anton Šmid, posestnik, 55 let, sepsis.

5. januarija. Angela Vipotnik, rudarjeva hči, 1¼ leta, morbilli convulsion. — Ivan Svetek, ključarja sin, 14 dni, atrofija neonatorum.

Tujci.

6. januarija.

Pri **Slonu**: Butterweck, Bubak, Kern, Lincke iz Trsta. — Pollak iz Boglara. — Monschein, Hassan z Dunaja. — Franz iz Zagreba. — Rosenberg iz Prage. — Petternel s Stajerskega.

Pri **Malču**: Madile iz Grada. — Lenček iz Sevnice. — Rupprecht iz Novega Grada. — Batistella, Rossi iz Trsta. — Schermann, Nachtschein z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Povše iz Mokronoga. — Vincek iz Trsta.

Pri **Lloydu**: Tausig z Dunaja. — Šaro iz Planine. — Scherfler iz Grada.

Pri **Bavarskem dvoru**: Bažel iz Litije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
7	9. zvečer	740.9	3.8	sr. jzah.	dež	
8	7. zjutraj	740.2	4.2	sr. jzah.	oblačno	1.9
	2. popol.	739.7	4.3	sr. zah.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura -3.0°, za 5.7° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Marjete Zgonc iz Radleka zemljišče s pritliklinami (5122 gld.) dne 11. jan. in 10. febr. 1897 v Ložu.

Jožefa Tomca iz Ljubljane premakljivo posestvo (kože, živina, voza) (235 gld. 50 kr.) dne 11. jan. in 25. januarija v Ljubljani.

Ivana in Ivanke Križman z Mlake nepremakljivo posestvo (1410 gld.), terjatev 18 gld. 62 kr., in

Janeza Tomelja s Pristave nepremakljivo posestvo (1225 gld.), terjatev 116 gld. 3 kr., dne 12. jan. in 12. febr. v Kamniku.

Jožefa Kovačiča zemljišče Zagradom (710 gld.) dne 13. jan. in 17. febr. v Mokronogu.

Jakoba Starihe iz Metlike posestvo (7675 gld., in

Martina Horvata iz Berečevasi nepremakljivo posestvo (1745 gld.), terjatev 10 gld. 50 kr., dne 14. jan. in 13. febr. v Metliki.

Matije Ladihata polovica zemljišča v Sevnici (66 gld. 47½ kr.) dne 14. jan. in 13. febr. v Trebnjem.

Podpisani glodno naznanja sl. p. n. občinstvu, da se je **nastanil v Ljubljani kot**

ubiralec in popravljalec glasovirov. 10 2-1

Proseč zdatnih naročil zagotavlja, da bode vse vestno in natančno izvršil, ter si pridobil naklonjenost.

K. LORENZ, Stari trg št. 26, I. nadstropje.

Dunajska borza.

Dne 5. januarija.		Dne 7. januarija.		Kreditne srečke, 100 gld.		196 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 85 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141	—
Skupni državni dolg v srebru	101	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	25
Avstrijska zlata renta 4%	122	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	Salmove srečke, 40 gld.	70	75
Ogerska zlata renta 4%	122	Tisne srečke 4%, 100 gld.	138	St. Genois srečke, 40 gld.	72	20
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	Dunavske vravnave srečke 5%	127	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	—
Avstro-ogerske bančne deince, 600 gld.	955	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	21	50
Kreditne deince, 160 gld.	377	Posojilo goriskega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159	50
London vista	119	4% kranjsko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3475	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	426	—
20 mark	11	Prioritetne obveznice državne železnice	225	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	91	—
20 frankov (napoleonodor)	9	južne železnice 3%	176	Dunajskih lokal. železnic delniška družba	85	—
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	127	Montanska družba avstr. plan.	89	05
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnic 4%	99	Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	160	—
				Papirnih rubljev 100	127	—

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni svetli za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

nalozženih glavnih.